

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

CENTRO: IES PEDRAS RUBIAS
CURSO: 1º ESO
MATERIA: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
7.1. Definir os trazos básicos das sociedades paleolíticas.	7.1.1.Recoñece os trazos básicos da vida das primitivas comunidades humanas. 7.1.2.Relaciona os avances técnicos coa mellora das condicións de vida das sociedades prehistóricas. 7.1.3.Analiza, comenta e valora os modos de vida do pasado máis afastados dos actuais. 7.1.6.Valora as obras de arte prehistóricas como fontes de información. 7.1.7.Analiza e procesa información procedente de obras filmicas e literarias que recrean aspectos das sociedades prehistóricas.
7.2. Caracterizar as causas e consecuencias máis destacadas da revolución neolítica.	7.2.1. Localiza datos sobre mapas históricos referidos ao asentamento de sociedades prehistóricas. 7.2.2.Coñece e valora as novidades do Neolítico. 7.2.3.Interpreta as manifestacións artísticas como expresión da cultura da sociedade que as produce. 7.2.4.Recoñece o patrimonio cultural e artístico da prehistoria para contribuir á súa conservación.
7.3. Identificar as tipoloxías, características e finalidade dos monumentos megalíticos.	7.3.1.Describe as características dos monumentos megalíticos. 7.3.2.Analiza os megalitos máis abundantes en Galicia. 7.3.3. Busca e procesa información obtida na rede procedente de fontes diversas: cartográficas, iconográficas, textuais sobre o fenómeno megalítico. 7.3.4.Elabora un breve informe sobre algún megalito próximo á propia localidade.
7.4. Recoñecer as diferenzas máis salientables das principais áreas culturais desenvolvidas na península ibérica anteriores á chegada dos romanos. Identificar e valorar as principais achegas das colonizacións históricas na península ibérica.	7.4.1.Comenta mapas temáticos sobre as áreas de asentamento das principais áreas culturais peninsulares prerromanas. 7.4.2.Localiza, sobre mapas, as áreas de colonización mediterránea. 7.4.3.Localiza información na rede para elaborar un breve informe sobre a

	<p>cultura ibérica.</p> <p>7.5.1.Describe as características arquitectónicas básicas dos castros.</p> <p>7.5.2.Analiza os trazos da cultura castrexa a partir de imaxes e textos.</p> <p>7.5.3.Localiza información na rede para elaborar un breve informe sobre un castro de Galicia.</p> <p>7.5.4. Trata de buscar diversas explicacións causais para comprender a evolución das sociedades prehistóricas.</p> <p>7.6.1.Realiza operacións de cálculo sinxelas para a elaboración de eixes de tempo.</p> <p>7.6.2.Calcula a duración de períodos manexando cronoloxía de antes e despois do cambio de era.</p> <p>7.6.3.Constrúe un eixe cronolóxico no que sitúe diversos acontecementos históricos dados.</p>
<p>8.1. Definir os trazos básicos e comúns das civilizacións fluviais de Exipto e Mesopotamia. Describir os cambios que se orixinaron como consecuencia da aparición das primeiras cidades.</p>	<p>8.1.1.Recoñece os trazos básicos e comúns das civilizacións fluviais.</p> <p>8.1.2.Describe os cambios que se orixinaron como consecuencia da aparición das primeiras cidades.</p> <p>8.1.3.Valora o papel desempeñado por unha nova forma de comunicación: a escritura.</p> <p>8.1.4. Localiza, nun mapa actual, a situación destas civilizacións.</p> <p>8.1.5.Identifica o papel dos ríos na orixe nas primeiras civilizacións históricas.</p> <p>8.2.1.Analiza e valora o papel do Nilo na civilización exipcia da época faraónica.</p> <p>8.2.2.Analiza e comenta textos, mapas e imaxes relacionadas co Exipto dos faraóns.</p> <p>8.2.3.Busca de información e elabora un breve informe sobre o papel dos faraóns no antigo Exipto.</p> <p>8.2.4.Describe os trazos básicos da organización política e social do antigo Exipto.</p>
<p>8.3. Identificar aos trazos máis representativos da cultura e a arte exipcia.</p>	<p>8.3.1.Coñece a significación das pirámides na civilización exipcia.</p> <p>8.3.2.Describe os diferentes tipos de templos e os seus estilos arquitectónicos.</p> <p>8.3.3.Coñece os nomes e as atribucións das principais divindades do panteón exipcio.</p> <p>8.3.4.Analiza e comenta imaxes relacionadas coas manifestacións culturais e artísticas do antigo Exipto.</p> <p>8.3.5.Valora as achegas culturais da civilización exipcia na formación dos</p>

	<p>gustos estéticos e a súa influencia en posteriores estilos artísticos.</p> <p>8.3.6. Busca información e elabora un pequeno dossier con imaxes representativas da arte exipcia antiga.</p> <p>8.3.7. Analiza e procesa información procedente de obras fílmicas e literarias que recrean aspectos do Exipto faraónico.</p>
<p>8.4. Caracterizar os trazos comúns dos pobos que ocuparon Mesopotamia.</p>	<p>8.4.1. Analiza e comenta, a partir de documentos e imaxes, o papel dos ríos en Mesopotamia.</p> <p>8.4.2. Describe e valora o tipo de escritura característica de Mesopotamia.</p> <p>8.4.3. Valora a recompilación de leis e a súa fixación por escrito.</p> <p>8.4.4. Sitúa sobre un eixe cronolóxico os principais imperios asiáticos que dominaron Mesopotamia.</p> <p>8.4.5. Sitúa no mapa as principais cidades mesopotámicas antigas.</p>
<p>9.1. Coñecer os trazos básicos e comúns das poles e da civilización helénica.</p>	<p>9.1.1. Elabora un esquema cos trazos comúns das poles gregas.</p> <p>9.1.2. Sitúa nun mapa as principais poles gregas.</p> <p>9.1.3. Elabora un eixe cronolóxico coas etapas da civilización clásica das poles e do helenismo.</p>
<p>9.2. Recoñecer as principais zonas da colonización grega no Mediterráneo e valorar a colonización como factor de difusión da civilización grega.</p>	<p>9.2.1. Explica as causas e consecuencias da colonización grega.</p> <p>9.2.2. Localiza nun mapa histórico as principais zonas da colonización grega.</p> <p>9.2.3. Localiza en internet datos sobre algunha das colonias gregas fundadas na magna Grecia e elabora un breve informe sobre ela.</p>
<p>9.3. Identificar e valorar os sistemas políticos máis representativos: a democracia ateniense e a oligarquía espartana.</p>	<p>9.3.1. Elabora un esquema sobre o funcionamento da democracia ateniense.</p> <p>9.3.2. Explica as diferenzas entre os sistemas político de Atenas e o de Esparta.</p> <p>9.3.3. Analiza e comenta documentos escritos sobre os sistemas políticos gregos.</p> <p>9.3.4. Valora o sistema político ateniense e a súa repercusión na cultura europea posterior.</p>
<p>9.4. Coñecer os principais conflitos bélicos que afectaron ás poles gregas.</p>	<p>9.4.1. Describe os trazos básicos das guerras médicas.</p>
<p>9.5. Coñecer a formación do imperio de Alexandre o Magno e valorar o papel que tivo na difusión do helenismo.</p>	<p>9.4.2. Coñece as causas do enfrontamento entre as principais cidades gregas.</p> <p>9.5.1. Recoñece o papel do exército macedónico na formación do imperio de Alexandre.</p>

	<p>9.5.2. Establece diferencias entre o sistema político ateniense e o de Alexandre.</p> <p>9.5.3. Reflicte nun mapa a expansión do imperio de Alexandre.</p> <p>9.5.4. Describe os trazos básicos do helenismo.</p>
<p>9.6. Valorar o papel que a civilización grega tivo no posterior desenvolvemento do pensamento europeo.</p>	<p>9.6.1. Recoñece as principais divindades do panteón grego.</p> <p>9.6.2. Identifica exemplos representativos das distintas áreas do saber grego.</p> <p>9.6.3. Valora o legado do mudo grego clásico na cultura europea posterior.</p> <p>9.6.4. Coñece os nomes e as atribucións das principais divindades do panteón heleno.</p> <p>9.6.5. Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo.</p> <p>9.6.6. Analiza e comenta obras de arte gregas.</p> <p>9.6.7. Busca información e elabora un pequeno dossier con imaxes representativas da arte grega clásica.</p> <p>9.6.8. Analiza e procesa información procedente de obras filmicas e literarias que recrean aspectos do mundo clásico grego.</p>
<p>9.7. Coñecer e aplicar a técnica de análise e comentario de obras artísticas de arquitectura, escultura e pintura gregas.</p>	<p>9.7.1. Analiza e comenta, seguindo o modelo dado, unha construción grega.</p> <p>9.7.2. Analiza e comenta, seguindo o modelo dado, unha escultura grega.</p> <p>9.7.3. Analiza e comenta, seguindo o modelo dado, unha pintura grega.</p>
<p>10.1. Describir as orixes da civilización romana, tanto míticas como históricas e identificar cronoloxicamente os distintos períodos da historia de Roma.</p>	<p>10.1.1. Explica as orixes míticas e históricas de Roma.</p> <p>10.1.2. Caracteriza o sistema político da monarquía romana.</p> <p>10.1.3. Localiza en mapas históricos a expansión de Roma durante a monarquía.</p> <p>10.1.4. Analiza e comenta documentos e imaxes referidas ao período monárquico romano.</p> <p>10.1.5. Realiza un eixe cronolóxico coas etapas da civilización romana.</p> <p>10.1.6. Realiza sinxelas operacións de cálculo para determinar a duración dos períodos da civilización romana.</p>
<p>10.2. Coñecer o sistema político da república romana e a evolución da expansión e conquistas deste período.</p>	<p>10.2.1. Describe a organización política republicana romana.</p> <p>10.2.2. Identificar as fases de expansión e conquista dos romanos durante o período republicano.</p> <p>10.2.3. Sitúa sobre o mapa as fases da expansión do período republicano.</p> <p>10.2.4. Valora as guerras púnicas no contexto xeral da conquista do</p>

	Mediterráneo.
10.3. Identificar as razóns da conquista romana da península ibérica e as súas fases.	<p>10.2.5. Busca e procesa información obtida de fontes diversas: cartográficas, iconográficas, textuais, arqueolóxicas e filmicas.</p> <p>10.3.1. Analiza e comenta textos e mapas referidos á conquista romana da península ibérica.</p> <p>10.3.2. Sitúa sobre o mapa as fases da conquista romana da península ibérica, especialmente as de Gallaecia.</p> <p>10.3.3. Reflexiona sobre o papel das guerras de conquista e o comportamento dos conquistadores para cos vencidos.</p>
10.4. Caracterizar os trazos políticos e da organización territorial do imperio romano.	<p>10.4.1. Analiza e compara o sistema político da república e do imperio romano.</p> <p>10.4.2. Reflicte sobre un mapa a organización territorial da península ibérica na etapa final do imperio romano.</p>
10.5. Identificar e valorar as principais causas das dificultades que explican a desaparición do imperio romano de occidente.	<p>10.5.1. Identifica as principais causas da crise e desaparición do imperio romano de occidente.</p> <p>10.5.2. Recoñece as medidas tomadas para tratar de evitar a fin do imperio.</p>
10.6. Coñecer e valorar as técnicas de traballo que empregan os arqueólogos para coñecer mellor o pasado.	<p>10.5.3. Coñece os feitos que provocaron a fin do imperio de Roma.</p> <p>10.6.1. Identifica os pasos que dan os arqueólogos nunha escavación arqueolóxica.</p> <p>10.6.2. Relaciona a antigüidade dun obxecto coa súa localización nun estrato superior ou inferior.</p>
11.1. Coñecer e valorar o papel desempeñado polas cidades romanas, destacando a función de Roma.	<p>10.6.3. Establece as diferenzas entre datación absoluta e relativa.</p> <p>11.1.1. Define os trazos básicos das cidades romanas, as diferentes categorías e as súas funcións.</p> <p>11.1.2. Elabora un breve dossier con imaxes da Roma antiga.</p> <p>11.1.3. Compara os nomes actuais de cidades españolas coa denominación que lles deron os romanos.</p>
11.2. Valorar a existencia do escravismo como base do funcionamento socioeconómico da civilización romana.	<p>11.1.4. Identifica nun mapa histórico as principais vías romanas da península ibérica e establece relacións coa rede actual.</p> <p>11.1.5. Destaca as achegas dos romanos nos ámbitos de organización das vivendas e das cidades e a súa permanencia e influencia posteriores.</p> <p>11.2.1. Analiza e valora a organización social romana e a súa evolución.</p>

	<p>11.2.2.Describe as características dos grupos sociais.</p> <p>11.2.3.Valora a condición social da muller en Roma.</p> <p>11.2.4.Analiza e comenta imaxes referidas á sociedade romana.</p>
<p>11.3. Identificar as principais actividades económicas do mundo romano.</p>	<p>11.3.1. Describe e valora as principais actividades económicas do mundo romano.</p> <p>11.3.2.Analiza e valora o papel das vías de comunicación no desenvolvemento económico de Roma.</p> <p>11.3.3.Localiza na rede imaxes relacionadas co comercio e o transporte de mercadorías no mundo romano.</p> <p>11.3.4.Analiza un mapa histórico referido ás achegas destacadas das provincias romanas no conxunto da economía do imperio.</p>
<p>11.4. Describir os elementos máis representativos da relixión romana e valorar a aparición da nova relixión, o cristianismo.</p>	<p>11.4.1.Describe os trazos da relixión romana e a súa evolución durante o imperio.</p> <p>11.4.2.Valora a existencia do culto privado e familiar.</p> <p>11.4.3.Coñece os principios que defende o cristianismo e o proceso ata converterse na relixión oficial do imperio romano.</p> <p>11.4.4.Analiza e comenta imaxes relacionadas coa relixión romana.</p>
<p>11.5. Coñecer as principais características das manifestacións culturais e artísticas, valorando as achegas máis significativas.</p>	<p>11.5.1. Aprecia as manifestacións artísticas romanas polos seus valores estéticos e pola súa influencia nas artes de épocas posteriores.</p> <p>11.5.2.Analiza e compara obras arquitectónicas e escultóricas da época grega e romana.</p> <p>11.5.3.Entende que significou a romanización desde o punto de vista cultural e artístico.</p> <p>11.5.4.Valora os avances científicos e técnicos divulgados nos dominios romanos.</p> <p>11.5.5.Interpreta as manifestacións artísticas como expresión da cultura e da sociedade da época romana.</p> <p>11.5.6.Valora as obras de arte romanas como fontes de información histórica.</p> <p>11.5.7.Analiza e procesa información procedente de obras fílmicas e literarias que recrean aspectos da sociedade romana.</p>

<p>11.6. Coñecer e valorar os trazos máis representativos da cultura galaicorromana.</p>	<p>11.5.8. Le, comprende e sintetiza a información dos materiais de clase referidos ao estudio da civilización romana.</p> <p>11.6.1. Coñece e valora os cambios políticos e administrativos que se produciron no noroeste peninsular como consecuencia da conquista romana.</p> <p>11.6.2. Recoñece as transformacións orixinadas nos modos de hábitat da cultura castrexa tras a conquista romana.</p> <p>11.6.3. Analiza e comenta as principais actividades económicas da dominación romana en Gallaecia.</p> <p>11.6.4. Localiza datos na rede e elabora un breve informe sobre os restos romanos na cidade de Lugo.</p> <p>11.6.5. Analiza imaxes e documentos sobre as novas formas culturais introducidas polos romanos e a súa adaptación á cultura castrexa.</p>

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballo do alumnado consistente en realización de exercicios, proxectos, debuxo, redacción ...
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Envío e posterior corrección dos traballos escrito. • Visionado/lectura ... dos vídeos, fotografías, redaccións, ...
	<p>Criterios de cualificación :</p> <p>Empregarase a media da 1º e 2º avaliación. Entregando no que sería o 3º trimestre actividades de recuperación (como nota máxima obterá unha cualificación de 5) e de reforzo, e actividades para subir nota (ata 2 puntos).</p> <p><u>Alumnos que aproban as dúas avaliacións:</u> realizarase a media aritmética de ambas, e poden subir a nota ata 2 puntos, pola realización das actividades marcadas para elo, neste período de clases non presenciais.</p> <p><u>Alumnos que suspenderon 1 avaliación:</u> farán un plan de recuperación, que terá que estar ben feito e remitido aos docentes (como nota máxima obterá unha cualificación de 5). Farase media aritmética coa nova nota da avaliación recuperada (se é o caso). Epoden subir a nota ata 2 puntos no caso de entregar as actividades marcadas para elo neste período de clases non presenciais.</p> <p><u>Alumnos con 2 avaliacións suspensas:</u> entregarán o plan de recuperación de cada avaliación ben feito. Poden acadar ata un 5 en cada avaliación. Realizarase unha media aritmética coas dúas notas. Poden subir a nota ata 2 puntos coas actividades marcadas para elo neste período de clases non presenciais.</p>
CUALIFICACIÓN FINAL	<ul style="list-style-type: none"> • Media aritmética das notas da 1ª e 2ª Avaliación (despois de ser recuperadas de ser o caso) • Poden chegar ata 2 puntos máis pola entrega e correcta realización das actividades da 3ªAvaliación.
PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO	<ul style="list-style-type: none"> • No caso de ser presencial: <ul style="list-style-type: none"> ○ Opción 1:Proba escrita: 100% Cualificación • No caso de non ser presencial: <ul style="list-style-type: none"> ○ Entrega de traballo/actividades: 100% Cualificación
ALUMNADO DE MATERIA PENDENTE	Criterios de avaliación:
	Criterios de cualificación:

	Procedementos e instrumentos de avaliación:
--	--

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE

ACTIVIDADES	ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN
	<p>Dirixidas ao alumnado con avaliacións e/ou materias de cursos anteriores suspensas, co fin de que poidan recuperalas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material individualizado para o alumnado que terá que entregar.
	ACTIVIDADES DE REPASO
	<p>Dirixidas a consolidar as aprendizaxes do 1º e 2º trimestre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fichas con actividades • Actividades do libro • Actividades interactivas
	ACTIVIDADES DE REFORZO
	<p>Tarefas dirixidas ao alumnado con dificultades de aprendizaxe .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actividades individualizadas: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fichas con actividades ○ Actividades do libro ○ Actividades interactivas....
METODOLOXÍA	ACTIVIDADES DE AMPLIACIÓN
	<p>Son as que permiten continuar construíndo coñecementos e afondar neles para superar con facilidade os obxectivos propostos. Estas actividades pódense plantexar cun nivel superior de elaboración ou tamén solicitar que as realicen cun maior grado de autonomía.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballos de investigación. • Proxectos. • Actividades interactivas.....
	ALUMNADO CON CONECTIVIDADE
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Proposta de actividades semanalmente na Web do centro. ○ Correccións semanais na web do centro / corrección individual por correo electrónico. ○ Resolución de dúbidas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Correo electrónico. ▪ Videoconferencia. ▪ Chamada telefónica.
	ALUMNADO SEN CONECTIVIDADE (un caso en 1ºB)
	<ul style="list-style-type: none"> • Entrega de tarefas en man vía Protección Civil.

MATERIAIS E RECURSOS

- Libro de texto.
- Apuntamentos da clase.
- Enderezos web.
- Textos a descargar da web do centro.
- Recursos dixitais:
  - todo o alumnado dispón de ordenador.
  - Correo electrónico.
  - Web do centro.
  - Abalarmóbi
  - Webex

4. Información e publicidade

INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS	<ul style="list-style-type: none"> • Abalarmóbil • Correo electrónico • Web do centro
PUBLICIDADE	<ul style="list-style-type: none"> • Publicación obrigatoria na páxina web do centro. • Aviso de publicación por Abalarmóbil